

Teatr Modrzejewskiej w Legnicy

FOTOGRAFIE

wg Janusza Andermana

FOTOGRAFIE

wg Janusza Andermana

adaptacja i reżyseria

Paweł Kamza

scenografia

Izabela Kolka

ruch sceniczny

Anna Piotrowska

muzyka

Paweł Moszumański

2

Aktorzy:

„Bufetowa”, córka wojewody - **Zuza Motorniuk**
Kuracjuszka, jasnowidz - **Małgorzata Urbańska**
Konduktorka, bez Mietka - **Magda Biegańska**
Asystentka wojewody, z synem na telefonie - **Ewa Galusińska**
Paryżanka z Kielc, malarka - **Gabriela Fabian**
Bokserka, poetka mimo woli - **Katarzyna Dworak**
Reporterk radiowa, zredukowana - **Justyna Pawlicka**
Śpiewak z Łomży 1 /Tubylec/ Prokurator 2 /
Głaz, pracownik zakładu pogrzebowego - **Łukasz Węgrzynowski**
Śpiewak z Łomży 2 /Poseł/ Prokurator 1/ Kwiatek,
pracownik zakładu pogrzebowego - **Dariusz Majchrzak**
Inspicjent/sufler - **Mariusz Sikorski**

Janusz Anderman Ur. 1949. Ukończył slawistykę na UJ. Jest prozaikiem i scenarzystą, tłumaczył literaturę czeską, pisał sztuki teatralne. W latach 1978-88 współpracował z drugoobiegowym kwartalnikiem „Puls”, krakowskim „Studentem”, Radiem Wolna Europa. W stanie wojennym internowany. Zyskał uznanie już debiutancką powieścią *Zabawa w głuchy telefon* (1976); za kolejną, pt. *Gra na zwłokę* (1979), otrzymał nagrodę Fundacji Kościelskich. Wydał także zbiory opowiadań: *Brak tchu* (1983-1988, wydanie poszerzone 1990), *Kraj świata* (Paryż 1988), *Tymczasem* (1998). Opublikowana w 2006 roku powieść *Cały czas* uzyskała nominację do nagrody Nike. W lutym 2009 roku do księgarń trafiła najnowsza powieść Andermana pt. *To wszystko*. W 2002 roku zebrał w książkę publikowane w „Gazecie Wyborczej” opowiadania – efektem stały się bestsellerowe *Fotografie*, których cykl dopełnił pięć lat później tomem *Nowe fotografie* (2007). Pisze też felietony do „Gazety Wyborczej” (wydał je w tomie *Największy słoń na świecie*, 2003). Jego książki przetłumaczono na jedenaście języków. Jest członkiem Polskiej Akademii Filmowej, autorem scenariuszy do filmów *Śnić we śnie* (reż. J. Nasfeter), *Kraj świata* (reż. M. Zmarz-Koczanowicz), serialu *Białe tango*. Według adaptacji powieści *Cały czas* Janusz Morgenstern nakręcił swój najnowszy film pt. *Mniejsze zło*, który trafi do kin pod koniec września 2009 roku.

Paweł Kamza, ur. 1963. Ukończył filologię polską w Poznaniu oraz filozofię i reżyserię w Krakowie. Jest reżyserem i dramaturgiem, a także fotografikiem. Swoje spektakle wystawiał m. in. w Krakowie, Szczecinie i Poznaniu, ale najmocniej związał się z teatrem w Legnicy, gdzie pracuje od 1993 roku. Powstało tu dziesięć jego spektakli, m. in. *Kordian* wg J. Słowackiego (1999), *„Wesele” raz jeszcze* wg M. Pruchniewskiego (2000), *Troja, moja miłość* wg Eurypidesa (2001), *Wysoka komedia* wg C.K. Norwida (2003), *Portowa opowieść* wg W. Szekspira (2004), *Wlotka.pl* wg własnego scenariusza (2006). Laureat m. in. nagrody IX Ogólnopolskiego Konkursu na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej, nagrody za reżyserię i scenariusz na Festiwalu Komедии Talia 2003 w Tarnowie oraz nagrody dla najlepszego spektaklu sezonu 2002/2003 za realizację spektaklu *Szpital Polonia* wg własnego scenariusza w Teatrze Modrzejewskiej w Legnicy. Autor

wielu indywidualnych wystaw fotograficznych, prezentowanych w Poznaniu, Berlinie, Krakowie, oraz licznych prac plastycznych.

Stare podwórze w chłopskim gospodarstwie w Chalon-sur-Saône dostąpiło zaszczytu przekazania swego wizerunku światu na pierwszej fotografii w historii. Pewnego dnia roku 1826 Joseph Nicéphore Niepce zdołał uzyskać po ośmiu godzinach naświetlania obraz na ołowiowej płycie. W trzynaście lat później-partner Niepce'a, Louis Daguerre (1789-1851), wypuścił na rynek przyrząd do fotografowania, który wymagał półgodzinnego naświetlania miedzianej płyty, pokrytej wrażliwym na światło chlorkiem srebra. Dagerotyp był pierwszym ogniwem rewolucji, która ostatecznie doprowadziła do powstania powszechnie używanych aparatów fotograficznych, kolorowego filmu, kina, kina dźwiękowego, aparatu rentgenowskiego, podczerwieni, mikrofotografii i – ostatnio – elektronicznych kamer filmowych.

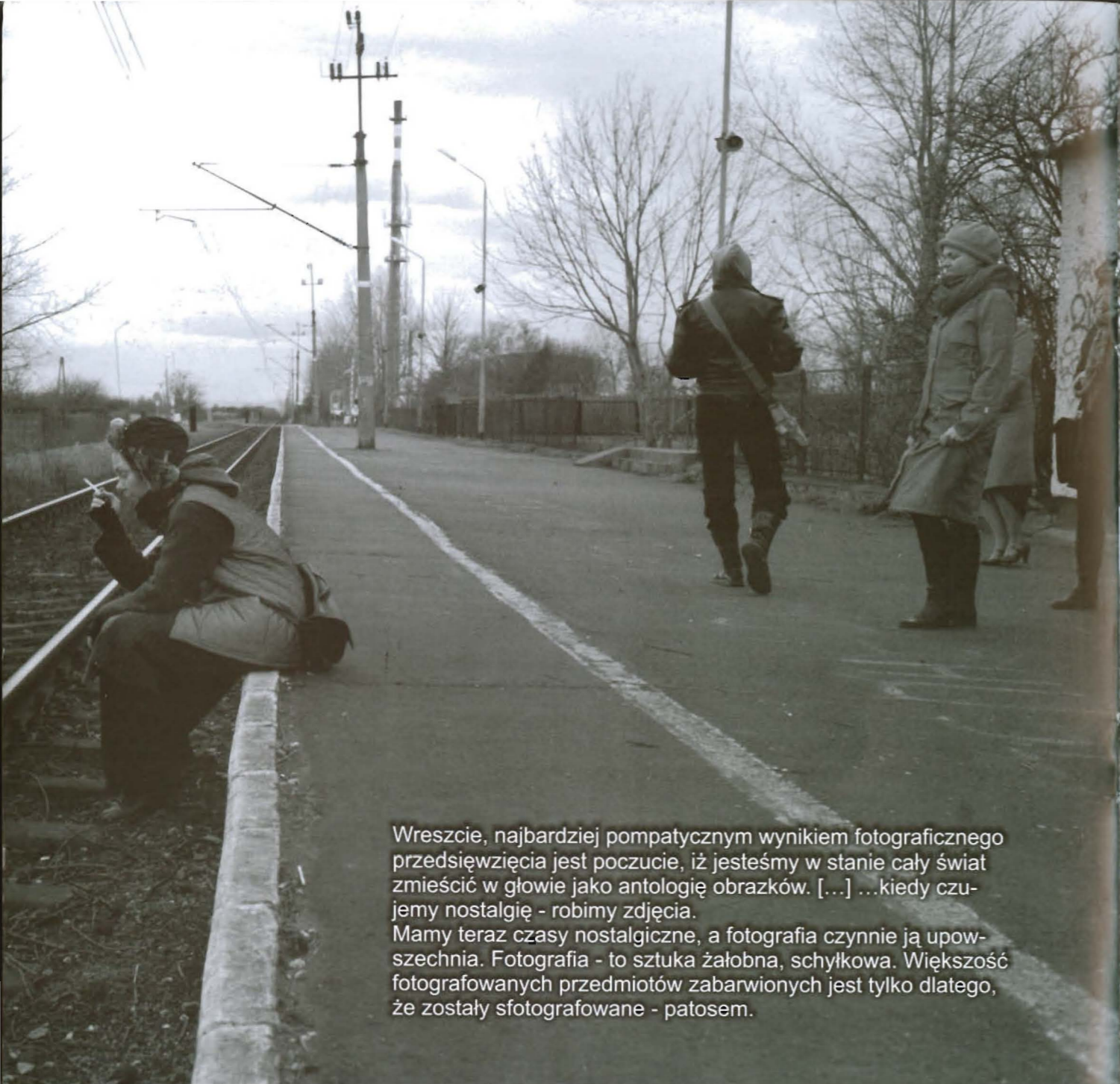
Znaczenie fotografii dla pokoju i wojny jest olbrzymie. Przyczyniła się do unicestwienia *raison d'être* realizmu w sztuce. Zmieniła nasz sposób postrzegania samych siebie i otaczającego nas świata. Dostarczyła potężnego narzędzia wszystkim gałęziom nauki i wszystkim dziedzinom łączności. Zdjęcia z wojny krymskiej zwróciły uwagę świata na wojenną rzeczywistość, a rodzinne fotografie zrewolucjonizowały sposób patrzenia na życie w społeczeństwie. Fotografia stworzyła również nowy wymiar dokumentacji historycznej. Na pięćdziesiąt lat przed pierwszym nagraniem dźwiękowym w zbiorach zdjęć zaczęto gromadzić prawdziwe obrazy wszystkich aspektów przeszłości. Realizm fotografii był jednak zdradziecki. Wiadomo na przykład, że w oficjalnej fotografii ZSRR stosowano sztukę retuszu. Stalin usunął z dokumentów wszystkie ślady obecności Trockiego; jeszcze w 1985 usuwano nieestetyczne znamię z czoła Gorbaczowa. Ale nawet w przypadku uczciwego fotografa subiektywny wybór kąta nachylenia kamery, konkretnego ujęcia, oświetlenia, tonu, ziarna i – przede wszystkim – przedmiotu pozostawia w ukryciu tyle samo, ile ujawnia. Kamera – jak historyk – zawsze kłamie.

Norman Davies, *Fotografia*, w tegoż: *Europa. Rozprawa historyka z historią*, przeł. Elżbieta Tabakowska

...dziś trudno oprzeć się wrażeniu, że wszystko już chyba sfotografowano. Owo nienasycenie fotografującego oka zmienia warunki, na jakich przetrzymywani jesteśmy w naszym świecie, w jaskini. Ucząc nas nowego kodu wzrokowego, fotografie zmieniają i rozszerzają pojmowanie tego, co zasługuje na oglądanie, i tego, co mamy prawo zauważyć. Stanowią gramatykę i – co jeszcze ważniejsze – etykę widzenia.

Wreszcie, najbardziej pompatycznym wynikiem fotograficznego przedsięwzięcia jest poczucie, iż jesteśmy w stanie cały świat zmieścić w głowie jako antologię obrazków. [...] ...kiedy czujemy nostalgię - robimy zdjęcia.

Mamy teraz czasy nostalgiczne, a fotografia czynnie ją upowszechnia. Fotografia - to sztuka żałobna, schyłkowa. Większość fotografowanych przedmiotów zabarwionych jest tylko dlatego, że zostały sfotografowane - patosem.

Przedmiot brzydki albo groteskowy może odzyskać godność dzięki temu, że przykuje wzrok fotografa. Przedmiot piękny może stać się powodem melancholijnych westchnień, gdy się zestarzeje, rozpadnie, zniszczy. Wszystkie fotografie mówią: „Memento mori”. Robiąc zdjęcie, stykamy się ze śmiertelnością, kruchością, przemijalnością ludzi i rzeczy.

Właśnie dlatego, że wybieramy jakąś chwilę, wykrawamy ją i zamrażamy, wszystkie zdjęcia stanowią świadectwo nieubłagalnego przemijania. [...]

Poprzez fotografie świat staje się ciągiem niezwiązanych ze sobą, swobodnych cząstek, a historia i współczesność - skupiskami anegdotek i faits divers. Aparat fotograficzny atomizuje rzeczywistość, poddaje ją manipulacji i zniekształca. Jest to wizja świata zaprzeczająca wzajemnym związkom i ciągłości, otaczająca każdą chwilę nimbem tajemniczości. Każda fotografia jest wieloznaczna: zobaczyć na niej coś - to znaczy znaleźć potencjalny przedmiot fascynacji. Ostateczna mądrość obrazu fotograficznego kryje się w stwierdzeniu: „Oto powierzchnia. A teraz myślcie, a raczej czujcie to, co się pod nią kryje. Pomyślcie, jaka musi być ta rzeczywistość, jeżeli wygląda w ten sposób”. Fotografie, które same nie są w stanie niczego wyjaśnić, stanowią niewyczerpane źródło zachęty do dedukowania, spekulacji i fantazjowania.

Susan Sontag, *O fotografii*, przeł. Sławomir Magdala

Teatr Modrzejewskiej w Legnicy, Rynek 39, 59-220 Legnica

STACJA LEGNICA

tel.: + 48 076 72 33 500

fax: + 48 076 72 33 501

www.teatr.legnica.pl

www.gazeta.teatr.legnica.pl

teatr@teatr.legnica.pl

Dyrektor Naczelny i Artystyczny - Jacek Głomb
Zastępca Dyrektora/Główny Księgowy - Monika Bieniusiewicz

Promocja: (076) 72 33 504

promocja@teatr.legnica.pl

rezerwacja biletów tel.: (076) 72 33 505

bilety@teatr.legnica.pl

Koordinator Pracy Artystycznej - Agnieszka Stawińska
Kierownik Działu Promocji i Reklamy - Maria Hotiuk
Kierownik Literacki - Robert Urbański
Kierownik Działu Administracji - Małgorzata Sikorska
Asystent Dyrektora - Katarzyna Gawińska

Brygadier warsztatów i zaopatrzenia - Krzysztof Gębski

Akustycy - Andrzej Janiga, Jarosław Śpiak

Oświetlacze - Władysław Sajda, Włodzimierz Kazimierczyk, Karol Rychter, Marcin Kazimierczyk

Maszyniści - Mieczysław Gracz, Wiktor Krysiak, Ludwik Starzec,

Piotr Musiałek, Bartłomiej Radczak

Rekwizytor - Katarzyna Wolczyk

Charakteryzatorka/garderobiana - Magdalena Jarocka

Garderobiana - Anna Łysiak

Plastycy - Józef Wojewódzki, Małgorzata Mitek

Krawcy - Maria Nestorowska, Andrzej Ostrouch, Cecylia Obuchowicz

Stolarze - Janusz Guzdek, Marek Zieliński

Projekt graficzny i skład programu - Maria Antoniak

Tekst - Robert Urbański

Zdjęcia - Paweł Kamza, Maria Antoniak

LEGNICA PIEKARY

Instytucja Kultury
Samorządu Województwa
Dolnośląskiego

